

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Rebus Gestis Christophori Bernardi Episcopi Et
Principis Monasteriensis Decas**

Alpen, Johann von

Coesfeldiae, 1694

36. Conventus Nobilium. Eorum quærelæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68495)

1657.
Ad eos
Fursten-
bergius
ablega-
tur.

Obsidio
diffici-
lis.

36.
Conven-
tus No-
bilium.

Eorum
querela.

publica quieti conservanda. At Prin-
ceps expedito postea ad Vicarios Imperij
Furstenbergio, iis actiones suas argumen-
tis probare visus est, ut illi acquieverint,
& ipse obsidionem continuârit. Hanc
difficiliorem initio reddebat pluvius per
dies multos aër; positis enim humili loco
castris id imbrium frequentia incommodi
conferebat, ut ex elatiore fossâ tentatam
pone cataractas aquam, non solum ab-
duci prohiberet; sed & miles è muniti-
unculis & accessibus aliquot ejectus, alibi
castra figere & refugere cogeretur.

Inter eam novercantis elementi ad-
versitatem nova insuper emergebat diffi-
cultas. Convenerant magno numero
Nobiles Diocesani, qui ægre admodum
intuebantur præsentem Reip. statum. Nec
privato contenti dolore, post habitam
consultationem haud dissimulant expo-
brare hujusmodi cœpta cœu Patriæ legibus
adversa, oblato Principi libello patrio qui-
dam sermone, sed hisce propè, verbis
concepto. *Recente adhuc memoriâ te-
nebis Celsissime Princeps Clementissime
Domine, Te conscio nec invita, non-
nullos ex Ordine nostro pronuper desi-
gnâsse Nos, qui simultatibus Celsitudi-
nem Tuam inter & Civitatem Monaste-
riensem componendis operam suam na-
varent. Jamque res feliciter capta*

Item

spem dederat eum propitio numine finem
 consequendi, qui Celsitudini Tuæ hono-
 rificus, Patriæ vero utilis credebatur:
 nisi in ipso statim limine ea interci-
 disent impedimenta, quæ conatus no-
 stros non solum abruptere, sed & apud
 non paucos, haud modicâ honoris no-
 stri & existimationis læsione, sinistram
 exciârunt suspicionem, sub larvâ simu-
 lata in patriam pietatis, vix aliud nos,
 quam perplexitatis ac pericula venatos
 esse. Inter hæc Celsitudo Tuæ Nobis,
 ac Urbe Monasterio, cæterisque Civita-
 tibus (qui secundum & tertium consti-
 tuimus Provincia Ordinem) nec con-
 scius, nec assentientibus, in Diœcesis
 hanc peregrinum militem introduxit:
 arma ruricolis, ac maximam partem
 cæteri, cibariorum, uti sunt juvenci,
 oves, petasones, gallina, fœnum, ave-
 na, & id genus annonæ plura, curru-
 umque, equorum, ac bellici apparatus
 procuratio, non secus ac in hostico, sub
 comminatione militaris executionis im-
 perata; agricola, eorumque servi par-
 tim violentâ manu, partim inaudito,
 nec ipsis unquam belli temporibus in hæc
 terra exercito modo, militia nomen
 dare compulsi, non alium in finem,
 quam ut Civitas Monasteriensis (quæ
 tamen hætenus nec ab Augusto Casare

1657.

336 CHRISTOPH. BERNARD.

gloriosa recordationis, nec ab Electoribus Imperii Vicariis, veluti supremis Iudiciis proscripta vel condemnata sit) vi, armis, ferro, igne expugnari & subiugari posset. Cum autem primo Clementissimè Princeps & Domine, ipsum à Celsitudine Tua, ac Prædecessoribus Diocetis, adstipulante Cathedralitico Senatu non minus, quam ab Imperatoribus Romanis confirmatum Patriæ privilegium, ad cætera non solum contineat hanc verborum formulam (neque bellum, neque pacem, nec fœdera cum ullo imbibimus, aut paciscemur, sine consensu Capituli nostri Cathedralis, & reliquorum Patriæ Ordinum) sed eodem præterea cautum sit: nihil Principem adversus Nobilitatem ac Civitates ad Comitia evocari solitas tentaturum unquam, quod non jure sibi fuerit adjudicatum. Et secundò in proximis Comitibus Coesfeldia habitis expressè conclusum sit, omni novâ militum conscriptione supersederi, ac veterum tantummodo copiarum supplemento, dimidium Paræcialis contributionis, anticipatione quadam impendi oportere. Tertio quoque super controversiis inter Celsitudinem Tuam & Civitatem Monasteriensem coram Tribunali Casareo lis adhuc indecisa pendeat, ibidemque
non

non solum Civitati certus probandi terminus Imperiali decreto praefixus, sed & cognitio periculi & causa (si forsan interea necessitas exigeret, numerosius ut Urbi praesidium imponeretur) Celsitudini Tua una cum Ordinibus delata sit; Hucusque tamen de periculo huiusmodi, quantum quidem Monasterienses attinet, nihil ad aures nostras delatum aut Nobis propositum fuerit, multo minus super eo ab Ordinibus aliquid determinatum. Impulit nos rei gravitas hoc ipsum debita cum reverentia oculis Tua Celsitudinis subijcere, ut tenorem & privilegij nostri & decreti Caesaris clementissime perpendat; ac simul pro sollicitudine paternam meditatus consideret, quid non periculi, damni, mali exempli tam universa Patria, quam singuli eiusdem Status, membra & incola ex hisce motibus timere habeant; praesertim cum ex praeteritorum bellorum diuturnitate, sudor plusquam sanguineus, nec dum plane abstersus sit, & novis nunc iterum tumultibus involvantur; Monasterium Urbs prorsus deformetur; atque intra ipsius mœnia tot in utroque sexu DEO devoti, tot ades sacra, Collegia, Canonica, Nosocomia, & Nobilium Domus periclitentur; tantum sanguinis innoxii profundatur; tot viduae & orphani, quo-

1657.

rum lamenta nubes penetrant, amissos
 conjuges & parentes suos deplorent; tot
 villa, tot pradia, quae nonnulla haecenus
 & magna ex parte adhuc deserta sunt,
 magis desolentur; agrorum cultus, potior
 nempe patria salus interturbetur, &
 ipsi Nobilitati seruitiorum praestatio
 tam utilis, quam necessaria, adeo in-
 nocenti subtrahatur: Et quod est am-
 plius, vicinos ac plures in hac turba-
 menta vigilanter intentos esse constet,
 quorum adjumento tertius quisquam cum
 ipsa subditorum & pesterorum omnium
 aeternam perniciem haud segnititer abuti
 posset. Quas enim calamitates post se
 trahere consueverit una capitis & mem-
 brorum dissenso, collisioq; hac aetate
 nostram (ne ex superioribus exempla re-
 petamus) satis documentum Romanum
 Nobis Imperium dedit: Et adhuc hodie
 experimento est, potentissimum Sarmatiae
 Regnum, adminiculante solo Regem
 inter & Ordines civili dissidio, pate-
 factis hosti externo portis, in dirissi-
 mam vastitatem & excidium sui praecipit
 datum. Nec unquam Bremensis Archi-
 Episcopatus sine controversa Metropo-
 litanum, Canonicos & Cives inter, alie-
 nus ad manus, inq; profani Ducis pos-
 sessionem transiisset. Quantum e con-
 tra valeat concordia ac mutua fides,

UNIVERSITÄT

unum Confederati Belgij exemplum (ut alia omittamus) luce clarius ostendit. Hac solâ in tantam & formidabilem adeo excrevit Remp. quod ipsum abundè testatur hodie dum impressa nummis hac epigraphè. Concordiâ res parvæ crescunt, discordiâ magnæ dilabuntur.

Quapropter supplices oramus, Celsitudo Tua illatum Monasteriensibus, sine præscitu, sine assensu nostro, præsens bellum confestim dissolvat; externis copiis missionem imperet; neq; justitiæ cursum in Curia Imperiali sistat; neq; Nos, neq; Monasterium aut reliquas Civitates hujus Principatus, contra firmata tam sanctè privilegia & jura pristina, ullatenus contristet; sed erga Monasterienses pacificum induat animum, ut Patris in filios, ut Principis in subditos, ut Pastoris in oves; agricolis nostros ab imperatis militia laboribus ad rem rusticam, domumq; redire jubeat; hebdomadariis illis exactionibus, in quas nos non consensimus, ac violenta militum conquisitioni serio finem imponat; Nos deniq; ac nostros, publicâ totius Imperij pace, tam carè emptâ, gaudere pariter ac frui sinat. Quod si verò præter spem & expectationem hæc preces locum non inveniant, humillimè protestamur, quidquid ex eo infortunij vel
adver-

1657.

340 CHRISTOPH. BERNARD.

adversitatis, Celsitudini Tuæ & Provin-
cia huic forte contigerit inferri, inno-
xios Nos fore, nec quidquam à Nobis
pratermissum esse, quod devoto ab Or-
dine postulari t muneris obligatio; qui
Celsitudini Tuæ ab inito Principatu fi-
dem suam continuo probavit, nec pas-
sus est unquam desiderari, quidquid ce-
dere potuit in Celsitudinis Tuæ vel Dic-
cesis huius utilitatem; atq; hisce pa-
cificam Celsitudini Tuæ administratio-
nem devotissime precamur, uti

Celsitudinis Tuæ

Humillimi & Obedientissimi

Ex equestri Ordine

Ferdinandus Baro de Morrien Mar-
schallus hæreditarius.

Wilhelmus Theodorus Baro de Wendt.

Joannes à Reck.

Ferdinandus à Nagel.

Stephanus Valcke.

Engelbertus à Langen.

Joachimus Rudolphus à Bæck.

Theodorus Henricus à Bergen.

Longinus à Münster.

Joannes Henricus ab Ascheberg.

Ferdinandus à Raesfelt.

Joachimus Gilbertus Freitag.

Joannes à Graes.

Henricus Wiricus à Münster.

Joannes Henricus à Reede.

Theo-

Theodorus Henricus ab *Aseheberg.*

Wernerus *Dorth.*

Adolphus à *Nagel.*

Rembertus à *Mallingcrott.*

Ernestus Heidenricus à *Westerholt.*

Bernardus Theodorus à *Reck.*

Joannes Henricus à *Remme.*

Conradus à *Medevort.*

W. A. Comes de *Flodorff.*

Carolus Wilhelmus *Ripperda.*

Calparus Hermannus ab *Ohr.*

Joannes Conradus Fridericus *Walff.*

Stephanus Theodorus *Torck.*

Wilhelmus à *Morrien.*

Henricus ab *Haren.*

Mauritius à *Scleppegril.*

Rudolphus Lubertus à *Mönninck.*

Bernardus à *Kobrinck.*

Conradus Gerardus à *Grothauß.*

Theodorus Gisbertus à *Morrien.*

Joannes Fridericus ab *Oeffen.*

Erat fœtus is multorum opinione quò
acerbior, qualem exhibere Principibus
haud subsiditos decere arbitrabantur. Nec
decrant ipsos inter Nobiles, qui subscrip-
tionem non inviti subterfugissent, si per
ullum licuisset colorem honestatis. At
verò ut ignaviæ notam effugerent, neque
objici posset aliquandò, nec cordi fuisse
nec curæ, patriæ salutem, quam ab hisce
conatibus pendere plurimum existima-
bant,

1657.

342 CHRISTOPH. BERNARD.

bant, urgerenturque magis, movente se nunc, ut nunciabatur, Hollandorum Rep. præcuntium exemplo stimulati, quotquot hic nominantur, libellum signavere. Nemo Satraparum interstit, qui ex injunctis sibi officis jurisjurandi religionem causati, absentiam suam invidiam Principis ac Collegij Cathedralis tutius declinarent.

37.
Respon-
sum
Princi-
pis.

Princeps interim haud diu cunctatus Nobilitati respondet in hunc sensum. Nihil se adeo curasse unquam, quam ut vere paternam sollicitudine consuleret suorum tranquillitati. Concordia & quietis avidissimam fuisse semper. Nunc vero diuturnam Monasteriensium obstinatione quodammodo raptum se, ut penam hanc, tametsi acerbam, illis inferre debuerit. Nec enim spei quidquam superfuisse, ut leniore medicina Cives ad animi sanitatem reducerentur, qui præfracte adeo & contumaciter tam diu ausi repugnare. Cum potentioribus fœdera inire, militem conscribere, subditis si ratio vel necessitas ita tulerit, arma imperare, quæque isthuc pertinent ex datis à Cesare Regalibus proprium esse, & absq; omni Ordinum injuria, competere Principum potestati. Litem se inter & Monasterienses cognitionem, ad Imperatoris Tribunal delatam, Urbi amplius non prodesse; quæ posthabita
Cesa-